

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ ЗА 2015 ГОДИНУ

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ЈКР за водовод и канализацију „Наиссус“ Ниш, основано је као акционарско друштво 1937. године, ради снабдевања града водом. Након другог светског рата постаје државно предузеће и послује као Водовод града Ниша са истим циљевима и задацима све до 1976. године. Ступањем на снагу Закона о удруженом раду трансформише се у Радну организацију. Последња трансформација предузећа извршена је 10.03.1990. године ступањем на снагу Закона о Јавним предузећима.

Данас предузеће послује под називом Јавно комунално предузеће за водовод и канализацију „Наиссус“–Ниш, са седиштем у Нишу, ул. Кнегиње Љубице 1/1.

Предузеће је регистровано код Привредног суда у Нишу под решењем бр. П/1-1960/02,

Предузеће је у складу са Законом о рачуноводству и ревизији разврстано у велика правна лица.

Основна делатност предузећа је производња и дистрибуција воде и одвођење отпадних вода:

Шифра основне делатности: 3600

Матични број предузећа: 7211856

ПИБ: 100667004

Поред основне делатности, предузеће је опремљено и за обављање неких споредних делатности, које су у функцији основне делатности, као што су:

- Одржавање и изградња водоводне и канализационе мреже
- Пројектовање објеката за водоснабдевање и канализацију
- Испитивање квалитета пијаће и сирове воде и отпадних вода
- Баждарење и замена водомера
- Одржавање објеката за водоснабдевање и канализацију

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Основне рачуноводствене политике примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у даљем тексту. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, призовање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту „Закон“, „Сл.гласник РС“ бр. 62/2013). ЈКП Наиссус као велико правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Оквир). Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (ИФРИЦ), накнаде измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрене од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (Одбор), чији је превод утврдио и објавило министарство належно за послове финансија.

Измене МРС, као и нови МСФИ и одговарајућа тумачења, издати од Одбора и Комитета у периоду до 01. јануара 2009. године, званично су усвојени Решењем Министра финансија Републике Србије од 05. октобра 2010. године (Сл.гласник РС“ бр. 77/2010). Решењем Министра финансија Републике Србије од 13. марта 2014. године утврђен је превод Концептуалног оквира за финансијско извештавање (Концептуални оквир, усвојен од стране Одбора у септембру 2010. Године, који замењује Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја) и основних текстова МРС и МСФИ (Решење о утврђивању превода Концептуалног оквира за финансијско извештавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда, односно Међународних стандарда финансијског извештавања, „Службени гласник РС“ бр. 35/2014) који обухвата измене МРС, као и нове МСФИ и одговарајућа тумачења. На основу наведеног Решења о утврђивању превода обелодањени, Концептуални оквир, МРС и МСФИ који су преведени, у примени су од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2014. године.

Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду на основу Решења о утврђивању превода обелодањени су у напомени 2.1 (а). Објављени стандарди и тумачења који још увек нису постали ефективни, обелодањени су у напомени 2.1 (б).

2.1. (а) Објављени стандарди и тумачења који су ступили на снагу у текућем периоду, укључујући и преводе који су ступили на снагу на основу Решења Министарства

Следећи стандарди, измене стандарда и тумачења су ступила на снагу у текућем периоду, за пословну годину која се завршава 31. децембра 2015. године:

- Измене МСФИ 7 „Финансијски инструменти: „Облодањивања“ – Измене којима се побољшавају обелодањивања фер вредности и ризика ликвидности (ревидиран март 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2009. године);
- Измене МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ - Додатни изузеци за лица која први пут примењују МСФИ. Измене се односе на средства у индустрији нафте и гаса и утврђивање да ли уговори садрже лизинг (ревидиран јула 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године)
- Измене различитих стандарда и тумачења резултата су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 16. априла 2009. године (МСФИ 5, МСФИ 8, МРС 1, МРС 7, МРС 17, МРС 36, МРС 39, ИФРИЦ 16 првенствено са намером отклањања неусаглашености и појашњења формулација у тексту (измене стандарда ступања на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године, а измена ИФРИЦ на дан или након 1. јула 2009. године);
- Измене МРС 38 „Нематеријална имовина“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године
- Измене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“. Измене као резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (ревидиран у априлу 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године) и измене које се односе на трансакције плаћања акцијама групе засноване на готовини (ревидиран јуна 2009. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2010. године.

- Измене ИФРЦ 9 „Поновна процена уграђених деривата“ ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године и МРС 39 „Финансијски инструменти: Признавање и мерење“ – Уграђени деривати (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 30. јуна 2009. године);
- ИФРИЦ 18 „Пренос средстава са купаца“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2009. године)
- Свеобухватни оквир за финансијско извештавање 2010. године што представља измену „Оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја“ (важи за пренос средстава са купаца примљених на дан или после септембра 2010. године.
- Допуне МСФИ 1“ Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“- неграничено изузеће од упоредних обелодањивања прописаних у оквиру МСФИ 7 код лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2010. године
- Допуне МРС 24“ Обелдањивање о повезаним лицима“ – Поједностављени захтеви за обелодањивањем код лица под (значајном) контролом или утицајем владе и појашњење дефиниције повезаног лица (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- Допуне МРС 32 „Финансијски инструменти: презентација“ – Рачуноводствено обухватање пречег права на нове акције (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. фебруара 2010. године)
- Допуне различитих стандарда и тумачења „Побошање МСФИ (2010)“ резултат су Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ објављеног 6. маја 2010. године (МСФИ1, МСФИ3, МСФИ 7, МРС 1, МРС27, МРС 34, ИФРИЦ13) првенствено са намером отклањања неслагања и појашњења формулација у тексту (већина допуна биће на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- Допуне ИФРИЦ 14 МРС19- Ограничење дефинисаних примања, минимални захтеви за финансирањем и њихова интеракција. Аванасна уплата минималних средстава потребних за финансирање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године)
- ИФРИЦ 19“Намиривање финансијских обавеза инструментима капитала (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1 јула 2010. године)
- Допуне МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“- Велика хиперинфлација и уклањање фиксних датума за лица која први пут примењују МСФИ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2011. године
- Допуне МСФИ7 „Финансијски инструменти: Обелодањивање – Пренос финансијски средстава (на снази а годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2011. године).

- Допуне МРС 12 „Порези на добитак“ – Одложени порез: повраћај средстава која су служила за обрачун пореза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2012. године)
- МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештај“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 11 „Заједнички аранжмани (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 12 „Обелодањивање учешћа у другим правним лицима“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године);
- Допуне МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 „Консолидовани финансијски извештаји, Заједнички аранжмани и Обелодањивања учешћа у другим правним лицима: Упутство о прелазној примени“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 27 (ревидиран 2011. године) „Појединачни финансијски извештаји“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МРС 28 (ревидиран 2011. године) „Улагања у придружена правна лица и заједничка улагања“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- МСФИ 13 „Мерење фер вредности“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуна МСФИ 1 „Прва примена међународних стандарда финансијског извештавања“ – Државни кредити по камтној стопи нижој од тржишне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МСФИ 7 „Финансијски инструменти: обелодањивања“ – Нетирање финансисјких средстава и финансисјких обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Допуне МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ – Презентација ставки осталог укупног резултата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године)
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Побољшања рачуноводственог обухватања накнада по престанку радног односа (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- Годишња побољшања за период од 2009. до 2011. године издата у мају 2012. године која се односе на различите пројекте побољшања МСФИ (МСФИ 1, МРС 16, МРС 32, МРС 34) углавном на отклањању неконзистентности и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године)
- ИФРИЦ 20 „Трошкови откривке у производној фази површинских рудника“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 01. јануара 2013. године)

- Допуна МРС 32 „Финансијски инструменти презентације“ – Нетирање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ МСФИ 12 „Обелодањивање о учешћима у другим ентитетима“ и МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ – Изузеће зависних лица из консолидације према МСФИ10 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014 године)
- Допуне МРС 36 „Умањење вредности имовине“ – Обелодањивање надокнадивог износа за нефинансијску имовину (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- Допуне МРС 39 „Финансијски инструментни признавања и одмеравања – Обнављање деривата и наставак рачуноводства хеџинга (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)
- ИФРС 21 „Дажбине“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године)

2.1 (6) Објављени стандарди и тумачења који још увек нису ступили на снагу

На дан објављивања ових финансијских извештаја следећи стандарди, њихове допуне и тумачења били су објављени, али нису још увек ступили на снагу за пословну годину која се завршава 31. децембра 2014. године:

- МСФИ 9 „Финансијски инструменти“ и касније допуне, који замењује захтеве МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“, у вези с класификациом и одмеравањем финансијске имовине. Стандард елиминише постојеће категорије из МРС 39 – средства која се држе до доспећа, средства расположива за продају и кредити и потраживања. МСФИ9 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године уз дозвољену ранију примену.
- МСФИ 15 „Приходи из уговора са купцима“, који дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује МРС 18 „Приходи“, МРС 11 „Уговори о изградњи“, ИФРС13 „Програми лојалности клијената“ ИФРИЦ 15 „Споразуми за изградњу некретнина“ и ИФРИЦ 18 „Преноси средства од купаца“, МСФИ 15 је на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године, уз дозвољену ранију примену.
- МСФИ 14 „Рачуни регулаторних активних временских разграничења „ – на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године

- Допуне МСФИ 11 „Заједнички аранжмани“-Рачуноводство стицања учешћа у заједничким пословањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38 „Нематеријална имовина“- Тумачење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 41 „Пољопривреда – индустријске биљке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“- Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МСФИ 10 „консолидовани финансијски извештаји и МРС 28 „Инвестиције у придржавању ентитете и заједничке подухвате „-Продаја или пренос средстава између инвеститора и његових придужених ентитета или заједничких подухвата – (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године)
- Допуне МРС 19 „Накнаде запосленима“ – Дефинисани планови накнаде: Доприноси за запослене (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године).
- Годишња побољшања за период од 2010. до 2012. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)
- Годишња побољшања за период од 2011. до 2013. године, која су резултат Пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) ради отклањања неусаглашености и појашњења формулација (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године)

2.2. Упоредни подаци

У циљу усаглавања са презентацијом података за текући период извршене су одређене рекласификације података презентованих у финансијским извештајима за 2014. годину.

2.3. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и извештајна валута

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа се одмеравају и приказују у динарима ("РСД"), који представља валуту примарног економског окружења у којем Предузеће послује (функционална валута). Све финансијске информације приказане у РСД су заокружене на најближу хиљаду, осим ако није другачије назначено.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или вредновања по коме се ставке поново одмеравају. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају године, признају се у билансу успеха.

У складу са одредбама Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени Гласник РС број 114/2006, 119/2009, 9/2009, 4/2010 и 3/2011), код састављања финансијских извештаја за 2009. годину Предузеће је одлучило да ефекте обрачунатих курсних разлика по основу потраживања и обавеза у страној валути (само дугорочних у 2009. и 2010. години) не исказе у приходима, односно расходима текућег периода.

Нето ефекат обрачунатих курсних разлика исказан је у оквиру осталих активних временских разграничења на дан 31. децембра 2009. године. Сразмерни износи курсних разлика разграничених у 2008. и 2009. години пренети су у току и 2014. године на рачуне финансијских расхода, односно прихода на дан доспећа обавезе, односно потраживања по основу којих су обрачунати.

2.4. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су иницијално призната по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалних улагања извршено је по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења. Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања су евидентирана као расход периода у коме су настали.

Корисни век нематеријалних улагања је процењен као одређен и неодређен.

Нематеријална улагања са одређеним корисним веком употребе се амортизују у току корисног века трајања и тестирају се на умањење вредности када год се јаве индикатори да нематеријално улагање може да буде обезвређено.

Нематеријална улагања са неодређеним корисним веком употребе се не амортизују, већ се тестирају појединачно на умањење вредности, најмање једном годишње. Процена корисног века употребе се врши годишње са циљем да се провери да ли је претпоставка о неодређеном корисном веку употребе и даље одржива. Уколико није, промена у корисном веку употребе од неодређеног ка одређеном, врши се проспективно.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

2.5. Некретнине, постројења и опрема

Ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове да буду признате као средство, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно, цени коштања.

Набавна вредност укључује издатке који се директно приписују набавци средстава, што укључује фактурна вредност (укључујући царинске дажбине и ПДВ), све трошкове који се директно приписују довођењу средства на локацију и у стање које је неопходно да би средство могло функционисати на начин на који руководство очекује, иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средства и обнове подручја на ком је средство лоцирано, као и капитализоване трошкове позајмљивања.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерена по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

Земљиште се не амортизује. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се њихова набавна вредност распоредила током њиховог процењеног века трајања.

Корисни век употребе средства се ревидира и по потреби коригује на датум сваког биланса стања.

2.6. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Предузећа, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Предузеће поседује, директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом друштву. Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по првобитној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

2.7. Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља

Предузеће класификује стална средства као средства намењена продаји када се њихова књиговодствена вредност може надокнадити превасходно кроз продају, а не даљим коришћењем. Стална средства намењена продаји морају да буду доступна за моменталну продају у свом тренутном стању искључиво под условима који су уобичајени за продаје такве врсте имовине и њихова продаја мора бити врло вероватна.

Стална средства намењена продаји се приказују у износу нижем од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје.

Предузеће не амортизује стална средства док су она класификована као стална средства намењена продаји.

2.8. Умањење вредности нефинансијских средстава

За средства која имају недефинисан корисни век употребе и не подлежу амортизацији, провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се на годишњем нивоу. За средства која подлежу амортизацији провера да ли је дошло до умањења њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности.

Надокнадива вредност је фер вредност средства умањена за трошкове продаје или вредности у употреби, у зависности која од ових вредности је виша. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.9. Финансијски инструменти

Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на приливе готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Финансијска средства се иницијално признају по фер вредности увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расходи период). Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Предузеће обавезало да ће купити или продати средство.

Финансијска средства Предузћа укључују готовину, краткорочне депозите, хартије од вредности којима се тргује, потраживања од купаца и остала потраживања из пословања, дате кредите и позајмице.

Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Финансијска средства се класификују у следеће категорије: финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха, зајмови и потраживања. Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

б) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских средстава, краткорочна бескаматна потраживања код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности. Након иницијалног признавања, зајмови и потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Предузећа ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице повезаним правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана.

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру осталих расхода.

Финансијске обавезе

Предузеће признаје финансијске обавезе у свом билансу стања само онда када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Предузеће испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла. У случају где је постојећа финансијска обавеза замењена другом обавезом према истом повериоцу, али под значајно промењеним условима или уколико су услови код постојеће обавезе значајно измењени, таква замена или промена услова третира се као престанак признавања првобитне обавезе са истовременим признавањем нове обавезе, док се разлика између првобитне и нове вредности обавезе признаје у билансу успеха.

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Финансијске обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања као и примљене кредите од банака. Финансијске обавезе Предузећа се, у смислу МРС 39, класификују као зајмови и кредити. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у редовном току пословног циклуса Предузећа, односно у периоду до 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

Међусобно пребијање финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, ако, и само ако, постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

Фер вредност финансијских инструмената

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Предузећа представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене.

2.10. Залихе

Залихе се вреднују по нижој од набавне вредности, односно цене коштања и нето продајне вредности.

Набавна вредност материјала и робе представља вредност по фактури добављача увећану за транспортне и остале зависне трошкове набавке. Излаз за залиха утврђује се методом просечне пондерисане набавне цене.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за процењене варијабилне трошкове продаје.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала и робе у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност.

2.11. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

2.12. Расподела добити

Расподела добити власницима капитала Предузећа признаје се као обавеза у периоду у коме су власници капитала Предузећа одобрили расподелу добити.

2.13. Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Резервисања

Резервисања се признају у износима који представљају најбољу процену издатака захтеваних да се измири садашња обавеза на датум биланса стања. Трошак резервисања се признаје у расходима периода.

Када је ефекат временске вредности новца значајан, износ резервисања је садашња вредност очекиваних издатака захтеваних да се обавеза измири, добијен дисконтовањем помоћу стопе пре пореза која одражава текуће тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за обавезу. Када се користи дисконтовање, књиговодствена вредност резервисања се повећава у сваком периоду, тако да одражава проток времена. Ово повећање се исказује као трошак позајмљивања.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван, резервисање се укида у корист биланса успеха текуће године.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Потенцијалне обавезе се не признају у финансијским извештајима. Потенцијалне обавезе се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Предузеће не признаје потенцијална средства у финансијским извештајима. Потенцијална средства се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

2.14. Закупи

Предузеће као закупца

Финансијски закуп

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њим суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом. Финансијски закуп се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнине. Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе. Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом. Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Предузеће као закуподавац

Финансијски закуп

Када се средства дају у закуп по основу финансијског закупа, нето инвестиција у закуп се признаје као потраживање. Разлика између будуће и садашње вредности потраживања, се исказује као незарађени финансијски приход.

Приход од закупа се признаје у току периода трајања закупа применом методе нето улагања, која одражава константну периодичну стопу повраћаја.

Оперативни закуп

Када је средство дато у оперативни закуп, такво средство се исказује у билансу стања зависно од врсте средства.

Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи у току периода трајања закупа.

2.15. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период обухватају текући и одложени порез. Порез се признаје у билансу успеха, осим до висине која се односи на ставке које су директно признате у капиталу. У том случају порез се такође признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Предузеће послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама и закону које су на снази до датума биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.16. Примања запослених

(а) Доприноси за обавезно социјално осигурање

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је такође, обавезно да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Када су доприноси једном уплаћени, Предузеће нема никаквих даљих обавеза у погледу плаћања. Доприноси на терет послодавца и на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

(б) Отпремнине и јубиларне награде

Предузеће обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови за поменуте накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

2.17. Признавање прихода

Предузеће признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

(а) Приход од продаје производа и робе

Приходи од продаје производа се признају када су суштински сви ризици и користи од власништва над производима прешли на купца, што се уобичајено дешава приликом испоруке производа.

Сматра се да приликом продаје није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок плаћања од 20 дана, што је у складу са тржишном праксом.

(б) Приход од продаје услуга

Предузеће продаје услуге комуналне делатности. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, признаје се по уговореним накнадама с обзиром да су утрошени радни сати и да су настали директни трошкови. За уговоре на бази утрошка материјала стање довршености се одмерава на бази насталих трошкова материјала као проценат од укупних трошкова који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом признаје се по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да се пруже.

Приход од уговора са фиксном ценом за извршене услуге генерално се признаје у периоду када су услуге извршене, коришћењем пропорционалне основе током трајања уговора.

(ц) Приход од камата

Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговорним одредбама. Приходи од камата се признају у периоду у коме је Предузеће стекло право да прими камату.

(д) Приход од закупнина

Приход од закупнина потиче од давања средстава у закуп закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.18. Обелодањивање односа са повезаним лицима

За сврхе ових финансијских извештаја, правна лица се третирају као повезана уколико једно правно лице има могућност контролисања другог правног лица или врши значајан утицај на финансијске и пословне одлуке другог лица, што је дефинисано у МРС 24 "Обелодањивање повезаних страна".

Односи између Предузећа и његових повезаних правних лица регулисани су на уговорној основи и по тржишним условима. Стања потраживања и обавеза на дан извештавања, као и трансакције у току извештајних периода настале са повезаним правним лицима посебно се обелодањују.

3. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ РИЗИКОМ

3.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик, кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Предузећа сведу на минимум. Управљање ризицима обавља финансијска служба Предузећа у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора.

(а) Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Предузеће ако друга уговорна страна у финансијском инструменту не испуни своје уговорне обавезе. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања.

(ц) Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе, без неприхватљивих губитака и угрожавања своје репутације.

Планирање новчаног тока врши се на нивоу пословних активности Предузећа и збирно за Предузеће као целину. Финансије Предузећа надзиру планирање ликвидности у погледу захтева Предузећа да би се обезбедило да Предузеће увек има довољно готовине да подмири пословне потребе као и да има слободног простора у својим неповученим кредитним аранжманима.

Евентуални вишак готовине пословних активности изнад салда захтеваних обртних средстава, улаже се у каматоносне текуће рачуне, орочене депозите или хартије од вредности за трговање, бирајући инструменте са одговарајућим доспећима или са довољном ликвидношћу која обезбеђује довољан простор какав је одређен горе наведеним планом.

3.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај, а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Предузеће може да изврши корекцију исплата добити, врати капитал власницима капитала, повећа капитал, или, пак, може да прода средства како би смањила дугове.

Предузеће прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Предузећа и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање.

На дан 31. децембра 2015. и 2014. године коефицијент задужености Предузећа био је као што следи:

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Обавезе по кредитима-Укупно	385.417	524.241
Минус: готовина и готовински еквиваленти	14.487	129.740
Нето дуговања	<u>370.930</u>	<u>394.501</u>
Сопствени капитал	<u>1.053.761</u>	<u>1.029.486</u>
Капитал-укупно	<u>1.424.691</u>	<u>1.423.987</u>
Коефицијент задужености	<u>0,26%</u>	<u>0.28%</u>

4. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

4.1. Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Предузеће прави процене и претпоставке које се односе на будућност. Резултирајуће рачуноводствене процене ће, по дефиницији, ретко бити једнаке оствареним резултатима.

Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су приказана нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема Предузећа.

Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности. Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

Резервисање по основу судских спорова

Предузеће је укључено у већи број судских спорова који проистичу из његовог свакодневног пословања и односе се на комерцијална питања, као и питања која се тичу радних односа, а која се решавају или разматрају у току регуларног пословања. Предузеће рутински процењује вероватноћу негативних исхода ових питања, као и износе вероватних или разумних процена губитака. Потребно резервисање се може променити у будућности због нових догађаја или добијања нових информација. Питања која су или потенцијалне обавезе или не задовољавају критеријуме за резервисање се обелодањују, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала.

Одложена пореска средства

Одложена пореска средства признају се на све неискоришћене пореске кредите до мере до које је извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се неискоришћени порески кредити могу искористити. Значајна процена од стране руководства Предузећа је неопходна да би се утврдио износ одложених пореских средстава која се могу признати, на основу периода настанка и висине будућих опорезивих добитака и стратегије планирања пореске политике.

Корисни век употребе нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме

Нематеријална улагања и некретнине, постројења и опрема се амортизују током њиховог корисног века употребе. Корисни век употребе се заснива на процени дужине периода у коме ће средство генерисати приходе. Процену периодично врши Руководство Предузећа и врши одговарајуће измене, уколико се за тим јави потреба. Промене у проценама могу да доведу до значајних промена у садашњој вредности и износима који су евидентирани у билансу успеха у одређеним периодима.

5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Остала нематери- јална улагања	Лиценце софтвер и остала права	Аванси	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
1. јануар 2014. године	10.501	18.296		28.797
Набавке		481		481
Активирања				
Отуђена и расходована				
Стање на дан				
31. децембар 2014. године	10.501	19.139		29.640
Набавке		1.901		
Активирања				
Средства примљена без набавке				
Отуђена и расходовања				
Стање на дан				
31. децембар 2015. године	10.501	21.040		
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
1. јануара 2014. године	5.417	10.089		15.506
Амортизација	1.016	2.471		3.487
Отуђена и расходовања				
Стање на дан				
31. децембра 2014. године	7.450	15.423		22.873
Амортизација	1.017	2.281		3.298
Отуђења и расходовање				
Стање на дан				
31. децембра 2015. године	8.467	17.704		26.171
- 31. децембра 2014. године	3.051	3.716		6.767
- 31. децембра 2015. године	2.034	3.336		5.370

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остала основна средства	НПО у припреми	Аванси	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ							
Стање на дан 1. јануара 2014. године	33.295	2.951.922	522.611 37.486	533	19.584 144	1.089 -26	3.529.223 37.486 11.630
Набавке		4.700	6.930				
Пренос са НПО у припреми							
Капитол							
Пренос сталне имовине намењене продаји		92	7.727				7.819
Отуђена и расходовања							
Стање на дан 31. децембра 2014. године	33.295	2.956.530	558.590	533	19.728	1.063	3.570.449
Набавке		5.677	74.162		21.700 12.456		101.539 12.456
Пренос са НПО у припреми							
Пренос на сталну имовину намењену продаји			7.155				7.155
Отуђења и расходовања							
Стање на дан 31. децембра 2015. године	33.295	2.962.207	639.907	533	28.972	1.063	3.665.977
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ							
Стање на дан 1. јануара 2014. године		1.821.552 91.019	462.191 15.840	489 31			2.284.232 107.600
Амортизација							
Пренос на сталну имовину намењену продаји		92	7.727				7.819
Отуђење и расходовање							
Стање на дан 31. децембра 2014. године		1.912.479	471.724	520			2.384.723
Амортизација							
Пренос на сталну имовину намењену продаји			7.155				7.155
Отуђења и расходовања							
Стање на дан 31. децембра 2015. године		1.993.172	487.209	527			2.480.908
НЕОТПИСАНА ВРЕДНОСТ:							
- 01. јануара 2014. године	33.295	1.130.371	60.421	44	19.583	1.089	1.244.803
- 31. децембра 2014. године	33.295	1.044.051	87.576	13	19.728	1.063	1.185.726
- 31. децембра 2015. године	33.295	969.035	152.698	6	28.972	1.063	1.185.069

7. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

а) Учешћа у капиталу

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Учешће у капиталу зависних правних лица	32.101	32.101
Стање на дан 31. децембар	<u>32.101</u>	<u>32.101</u>

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Остали дугорони финансијски пласмани	227.580	201.806
Стање на дан 31. децембар	<u>227.580</u>	<u>201.806</u>

Билансна позиција Остали дугорочни финансијски пласмани односи се на улагања везана за изградњу мини акумулације „Модри Камен“ у складу са Уговором Града Ниша и Општине Бабушница.

8. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Остала дугорочна потраживања	4.259	
Стање на дан 31. децембар	<u>4.259</u>	

Остала дугорочна потраживања односе се на потраживања од купаца чија наплата доспева у периоду дужем од годину дана, сагласно Унапред припремљеним планом реорганизације код надлежних институција.

9. ЗАЛИХЕ

	2015.	2014.
Материјал	122.672	114.165
Резервни делови	23.028	20.961
Алат и инвентар	29.508	21.918
Недовршена производња	741	52
Дати аванси за залихе и услуге	732	262
Минус: Исправка вредности	27.856	20.406
Стање на дан 31. децембра	148.825	136.952

10. ПОТРАЖИВАЊА

	2015.	2014.
Потраживања по основу продаје	1.599.974	1.549.526
Друга потраживања	20.819	22.678
Минус: исправка вредности	1.265.977	1.212.078
Стање на дан 31. децембра	354.816	360.126

Промене на рачуну исправке вредности потраживања су:

	2015.	2014.
Стање на дан 1. јануара	1.212.078	1.146.681
Додатна исправка вредности	53.899	65.397
Стање на дан 31. децембра	1.265.977	1.212.078

Формирање и укидање исправке вредности потраживања исказује се у оквиру „Прихода и расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.
Категорије унутар позиција потраживања не садрже обезвређена средства.
Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је фер вредност сваке појединачне категорије горе наведених потраживања. Друштво не поседује никакве инструменте обезбеђења наплате.

11. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Краткорочни кредити и пласмани	7.000	371 ^f
Остали краткорочни финансијски пласмани	2.069	183
	<u>9.069</u>	<u>554</u>
Стање на дан 31. децембра		

Остали краткорочни финансијски пласмани се односе на средства дата на име гаранције за изведене грађевинске радове.

12. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Текући (пословни) рачуни	13.362	127.645
Хартије од вредности	351	401
Благајна	774	1.694
	<u>14.487</u>	<u>129.740</u>
Стање на дан 31. децембра		

**13. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА
ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Разграничени порез на додату вредност	4.115	3.068
Разграничени трошкови по основу обавеза	3.313	2.439
Остала активна временска разграничења	9.113	3.177
	<u>16.541</u>	<u>8.684</u>
Стање на дан 31. децембра		

14. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	Основни капитал	Остали капитал	Нераспор еђени добитак	Губитак до висине капитала	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2014.	1.247.553	21.166	26.656	283.918	1.011.457
Повећање			18.029		
Смањење			26.656	26.656	
Стање на дан 31. децембра 2014.	1.247.553	21.166	18.029	257.262	1.029.486
Стање на дан 1. јануара 2015.					
Повећање			24.184	18.029	
Смањење			18.029		
Стање на дан 31. децембра 2015.	1.247.553	21.166	24.184	239.233	1.053.670

15. ДРУГА РЕЗЕРВИСАЊА

	Судски спорови	Отпремнин е за одлазак у пензију и јубилеарне награде	Укупно
Стање на дан			
1. Јануара 2014.	9.360	14.224	23.584
Додатна резервисања	844	27.547	28.391
Ефекат дисконтовања			
Искоришћено у току године	5.366	4.459	9.825
Укидање неискоришћеног износа			
Стање на дан			
31. децембра 2014	4.838	37.312	42.150
Стање на дан			
1. Јануара 2015.	4.836	37.312	42.148
Додатна резервисања	2.412	19.856	22.268
Ефекат дисконтовања			
Искоришћено у току године	2.204	1.280	3.484
Стање на дан			
31. децембра 2015	5.044	55.888	60.932

Отпремнине за одлазак у пензију и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине и јубиларне награде се одмеравају по садашњој вредности очекиваних будућих одлива применом дисконтне стопе која одражава камату на високовалитетне хартије од вредности које су исказане у валути у којој ће обавеза за пензије бити плаћене. Имајући у виду да у Републици Србији не постоји развијено тржиште за овакве обвезнице, коришћене су стопе тржишних приноса на државне обвезнице.

Напомене уз финансијске извештаје ЈКП НАИССУС НИШ
31. децембар 2015. године

Накнаде запосленима:

	2015.	2014.
Отпремнине	48.790	30.213
Јубиларне награде	7.099	7.099
Стање на дан 31. Децембра	55.889	37.312

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

	2015.	2014.
Дисконтна стопа	10 %	10 %
Будућа повећања зарада	0 %	0 %

16. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	2015.	2014.
Дугорочни кредити у земљи	112.500	122.917
Стање на дан 31.децембра	112.500	122.917

Дугорочне обавезе проистичу из кредита чији је рок отплате до две године. У оквиру ове категорије обухваћена су дуговања по основу више кредитних партија. Рок отплате је 2016. година. Каматна стопа се креће у распону од 4,71% до 14,04%. Гаранција за узете кредите су издате соло менице са клаузулом „без протеста“ и менична овлашћења.

17. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	2015.	2014.
Краткорочни кредити и зајмови	272.917	401.324
Остале финансијске краткорочне обавезе	22.198	23.899
Стање на дан 31. децембра	295.115	425.223

У оквиру осталих краткорочних обавеза налази се део дугорочних кредита који доспевају за плаћање у року до годину дана од дана биланса у домаћој валути.

Обавеза која проистиче из Уговора о кредиту са Европском банком за обнову и развој за финансирање изградње објеката за водоснабдевање истиче у току 2015. године. Уговор је потписан 27.06.2002. године, са роком враћања 10 година и грејс пеиодом 3 године. Уговорена каматна стопа је либро (промењива), обезбеђење кредита је гаранција државне заједнице СЦГ и контрагаранција Републике Србије.

18. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2015.	2014.
Добављачи у земљи	125.898	84.103
Остале обавезе из пословања	8.821	27.199
Стање на дан 31. децембра	134.719	111.302

Обавезе према добављачима не носе камату и имају валуту плаћања у распону до 45 дана.

Руководство предузећа сматра да исказана вредност обавеза из пословања одражава фер вредност на дан биланса стања.

19. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Зараде и накнаде зарада бруто	53.927	55.839
Обавезе према запосленима	6.216	2.754
Обавезе према физичким лицима	622	479
Обавезе према члановима надзорног одбора	154	50
Остале обавезе	4.726	3.139
	<u>65.645</u>	<u>62.261</u>
Стање на дан 31. децембра	65.645	62.261

Остале обавезе највећим делом обухватају обавезе за допринос за заштиту животне средине. Руководство Друштва сматра да исказана вредност осталих краткорочних обавеза одговара њиховој фер вредности на дан биланса стања.

20. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
<i>Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода:</i>		
Обавезе за порез на додату вредност	2.943	3.909
Обавезе за остале порезе и доприносе	4.731	5.832
Свега	<u>7.674</u>	<u>9.741</u>
<i>Пасивна временска разграничења:</i>		
Унапред обрачунати трошкови		344
Обрачунати приходи будућег периода	1.027	888
Одложени приходи и примљене донације	279.898	312.793
Свега	<u>280.925</u>	<u>314.269</u>
Стање на дан 31. децембра	288.599	323.766

21. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

Главне компоненте пореског расхода и прихода за 2015. и 2014. годину су следеће:

	2015.	2014.
Порески расход периода	5.365	5.585
Одложени порески расход периода		
Одложени порески приход периода	3.832	4.519
За годину	1.533	1.066

б) Одложена пореска средства и обавезе

Промене на рачуну одложена пореска средства и обавезе у току године биле су као што следи:

Одложена пореска средства:	Убрзана пореска амортизација
Стање на дан 1. јануара 2014. године	44.073
У корист биланса успеха	4.564
Стање на дан 31. децембра 2014. године	48.637
У корист биланса успеха	3.837
Стање на дан 31. децембра 2015. године	52.474

УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

Друштво је извршило усаглашавање потраживања и обавеза са стањем на дан 31.12.2015. *

Проценат усаглашених потраживања и обавеза прелази 60% укупних потраживања и обавеза.

22. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2015.	2014.
Приходи од продаје производа и услуга	1.304.884	1.259.320
Приходи од донација	33.924	36.007
Други пословни приходи	6.255	10.670
За годину	1.345.063	1.305.997

Други пословни приходи се односе на приходе од издавања средстава у закуп.

ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

23. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНКА

	2015.	2014.
Приходи од активирања учинака и робе	13	2.013
За годину	13	2.013

24. СМАЊЕЊЕ-ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА

	2015.	2014.
Смањење вредности залиха недовршених и готових производа		311
Повећање вредности залиха недовршених и готових производа	688	
За годину	688	311

25. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Трошкови материјала за израду	66.964	59.024
Трошкови осталог материјала (режијског)	10.617	4.078
Трошкови резервних делова	7.010	5.934
Трошкови отписа алата и инвентара	3.098	2.003
За годину	<u>87.689</u>	<u>71.039</u>

26. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Трошкови горива	34.233	29.799
Трошкови енергије	82.850	73.190
За годину	<u>117.083</u>	<u>102.989</u>

**27. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И
ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ**

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	543.810	592.725
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	98.183	107.140
Трошкови накнада по уговору о делу	9.681	5.146
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	1.115	942
Остали лични расходи и накнаде	38.324	31.674
За годину	<u>691.113</u>	<u>737.627</u>
Број запослених	<u>825</u>	<u>819</u>

28. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Трошкови услуга на изради учинка	2.000	2.076
Трошкови услуга одржавања	44.467	27.353
Трошкови закупнина	550	510
Трошкови транспортних услуга	10.592	7.436
Трошкови рекламе и пропаганде	2.489	2.422
Трошкови истраживања		380
Трошкови осталих услуга	16.497	14.695
За годину	<u>76.595</u>	<u>54.872</u>

29. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Трошкови амортизације нематеријалних улагања	3.297	3.488
Трошкови амортизације некретнине, постројења и опреме	103.862	107.600
За годину	<u>107.159</u>	<u>111.088</u>

30. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Резервисања за накнаде и друге бенифиције запослених	19.856	27.547
Остала резервисања	3.629	844
За годину	<u>23.485</u>	<u>28.391</u>

31. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Трошкови непроизводних услуга	7.240	4.659
Трошкови репрезентације	1.599	3.526
Трошкови премије осигурања	7.328	7.203
Трошкови платног промета	24.263	26.072
Трошкови чланарина	2.878	3.159
Трошкови пореза	7.527	7.181
Остали нематеријални трошкови	54.549	21.349
За годину	<u>105.384</u>	<u>73.149</u>

32. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Приходи од камата	21.633	30.151
Позитивне курсне разлике	515	7
Остали финансијски приходи	12	4
За годину	<u>22.160</u>	<u>30.162</u>

33. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Расходи камата	33.714	38.803
Негативне курсне разлике	228	14.173
Остали финансијски расходи	9.015	15.710
За годину	<u>42.957</u>	<u>68.686</u>

**34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ
ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО
ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС СТАЊА**

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Приходи од усклађивања вредности потраживања	<u>144.469</u>	<u>68.612</u>
За годину	<u>144.469</u>	<u>68.612</u>

**35. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ
ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО
ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС СТАЊА**

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Обезвређивање потраживања и кртакорочних финансијских пласмана	<u>235.286</u>	<u>154.565</u>
За годину	<u>235.286</u>	<u>154.565</u>

36. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	<u>2015.</u>	<u>2014.</u>
Приходи од укидања дугорочних резервисања	<u>1.267</u>	<u>3.672</u>
Остали приходи	<u>4.199</u>	<u>8.692</u>
За годину	<u>5.466</u>	<u>12.364</u>

37. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	2015.	2014.
Расходи по основу расходања	1.258	1.196
Накнаде штета другим лицима	1.294	2.545
Казне и прекршаји	165	
Судски спорови	581	3.565
Остали расходи	303	5
За годину	3.601	7.311

38. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Законом о порезу на добит правних лица у члану 616 прописано је да се Република, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе не сматрају правним лицима за сврху примене чл. од 59 до 61 овог Закона. У том смислу ЈКП Наиссус нема трансакције са повезаним лицима.

39. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

У оквиру ванбилансне активе и пасиве исказана су средства којанису власништво Предузећа. У складу са Законом о јавној својини и Законом о планирању и изградњи а на основу решења РГЗСКН, земљиште вредности 4.802 хиљада искњижено из пословних књига и приказано на ванбилансној позицији узроковано уписом Града Ниша као власника и корисника.

40. КОРЕКТИВНИ ДОГАЂАЈИ ПОСЛЕ ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Финансијски извештаји су достављени за одобрење са датумом 15.02.2016. године. У складу са тим извршена је корекција исправке вредности потраживања у износу од 23.753 хиљада. Коригован је износ исправке потраживања за износ наплаћених потраживања која су на дан 31.12.2015. била исказана као потраживања старија од 60 дана у складу са Правилником о рачуноводству.

41. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви Народне Банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција на дан 31. децембра 2015. године и 31. децембра 2014 године у функционалну валуту (РСД), за поједине стране валуте су:

	УРСД	31. 12. 2015.	31. 12. 2014.
EUR		121,6261	120,9583

